

Onsdagsmøte 2. juni 2015

Presidenten ønsket 31 egne medlemmer, og 2 gjester velkommen til møtet, som ble avholdt i Parkveien 41a.

Presidenten rapporterte om en på alle måter vellykket Svalbardtur; spesielt takket være turkomiteleder Finns eminente regi, Knut Ores kontaktnett på Svalbard og det fine været.

Det er fortsatt mulig å melde seg på presidentskiftemiddagen 17. juni.

Selv om den annonserte tidsfristen for å melde seg som mentor til kommende mentorprogram for Rotaractere er passert, er det fortsatt mulig å melde seg på - ut denne uken.

3-minutter

3-minutteren var ved Gisele, som fortalte historien om et menneske hun nylig hadde truffet, den afroamerikanske advokaten Timberley Motley. Motley hadde valgt advokatyret som følge av at hennes far fikk et dårlig erstatningsoppgjør etter en alvorlig ulykke. Som advokat praktiserer hun i dag i Afghanistan, hvor hun delvis arbeider med ubetalte oppdrag for afghanere, og spesielt afghanske kvinner. Hun kan vise til flere oppsiktsvekkende dommer i favør av svaktstilte afghanske kvinner, takket være hennes prosessuelle strategi, som bygger på en kombinasjon av respekt, kreativitet og kunnskap.

Kåseri

Dagens kåsør var Gimlemedlem Knut Vollebæk, som har ledet det offentlige utvalget som sist mandag fremla sin rapport om behandlingen av taterne og romanifolk i Norge. Han startet med konklusjonen at statens politikk har vært feilslått og nedbrytende. Den har også skapt en frykt for myndigheter, som har gått i arv.

Historien om landets holdning til taterne, viser at det skjedde en markant endring ved Reformasjonen, da dyden om å gjøre nytte for seg ble et langt viktigere kulturtrekk. Den dårlige behandlingen av taterne fra reformasjonen og nesten helt frem til vår tid kan forklares (men ikke unnskyldes) med et ønske om å gjøre taterne til «gode nordmenn».

Han trakk spesielt frem måten «reisende» har blitt behandlet på av Kirkens Sosialtjeneste – spesielt ved Svanviken arbeidskoloni – helt frem til slutten av 80-tallet. Som en kuriositet nevnte han at ett av husene i arbeidskolonien var en personlig gave fra kong Haakon og dronning Maud.

Her er det avdekket alvorlige inngrep i privatlivet til beboere. Situasjonen var preget av kontroll og direktiver. Lite var opp til den enkelte, og de som var der ble umyndiggjort. Undersøkelser viser at rundt 40 % av kvinnene ved Svanviken ble tvangssterilisert. Mange formelt frivillige steriliseringer ble gjort under tvang, med trusler om at man mistet barna man hadde om de ikke lot seg sterilisere. I en periode var dødeligheten 4 x så høy blant taterne som i befolkningen for øvrig og andelen med videregående skole var 20 % mot 80 % i befolkningen for øvrig.

I en periode ble 1/3 av alle taternes barn tatt fra foreldrene, og barna ble forklart at foreldrene ikke brydde seg om dem. Dokumentasjonen av hvordan man systematisk sørget for at verken tegninger barna hadde sendt til foreldrene eller foreldrenes brev til barna kom frem, har vært så hjerteskjærende at medlemmer av utvalget har hatt behov for krise-psykolog.

Mange har et ansvar: Ikke bare storting og regjering, men også kirken, som i stor grad stilte prester til disposisjon for en prosess hvor man knapt skydde noen midler i arbeidet med å tvangstransformere taterne til «gode nordmenn»

I 1998 fikk taterne en offisiell unnskyldning fra den norske stat og samtidig anerkjennelse som en av fem norske, etniske minoriteter. I dette ligger en forpliktelse mot diskriminering og til å tilrettelegge for en videreutvikling av taternes kultur.

Unnskyldningen fra Den norske Kirke kom i 2000, mens Kirkens Sosialtjeneste har nølt i det lengste med å komme med sin unnskyldning. Det gjorde et sterkt inntrykk da generalsekretæren i Kirkens Sosialtjeneste entret podiet under seremonien i Universitetets aula sist mandag og uttalte at «Vi tar ansvaret og beklager på det sterkeste overfor taterne/romanifolket i Norge».